

Otázky,

Na které i na jiné ex re nata vylejvající, ti Při Právě Lytoměřickém zjištěné Cykání in banco Juris spolu s Cykánkami před vyvedením k executi, a to každéj zlášť' tázani býti mají.

1. Pozoruj nyní, že duše tvá do Věčnosti a k tomu nejspravedlivějšímu soudu odebrati se má, Nezataj tehdy pravdy v ničemž, a vyznej všechno, co tobě v pravdě povědomo bude, a pozoruj, by jsi tvou duši nikoliv nezavedl.

NB ta admoniti at' se při ženských osobách mutatis mutandis užívá

2. Pověz tehdy, odkud posledníkrátě jsi do Čech přišel?
3. V kterém kraji jsi se nejdřív zdržoval?
4. Jaká jest byla příčina, že tebe tam trpěli?
5. Kam jsi potom dále šel? Kdy to bylo? A co tebe potkalo? Pověz všechno okolstojičně.
6. Nejni možná, aby vás žádný z tolika lidí přespolních nebyl napomenul, by jste se toho království vystříhali? On každéj vám o execucích s jinými Cykány předsevzatých pověděl, a taky mnoho žen a nezletilých mezi sebou máte, které s uřezanýma ušima vám tuž cikánskou záповěď oznámily.
7. Nejni též možná, aby jste mezi sebou mnoho zlého nespáchali, který jako hovada bez pořádku, bez studu a bez všech prostředkův poctivých živi jste, pověz tehdy vše, co se mezi váma zlého činí?
8. Kam pak mezi váma nemocní, velmi starý lidé se dávají, že žádných při vás spatřiti nejni, musíte je dokonce zabít?
9. Jak pak s mrtvejma zacházíte?
10. Máme toho zprávu, že v Uhřích jsi byl, pověz, co jsi tam dělal?
11. Víme a přiznali se již jinší, že Cykání vyslaní jsou lesy pálení v Čechách, pověz tehdy, pamatujíce na trest, který nyní postoupíš, Pravdu, kde jsi ty a nebo jiní zapálil.
12. Víme též, že s čárama a pověrkama se živíte a že se tu, kde vy ohně děláte, nezapálí, pověz tehdy, jak to děláte.
13. I též omylně nás zpravujou Cykání, že vrchnost vaše jim ve všem nápomocna jest, sami tehdy od sebe ten zahalčivej život jste vyvolili?
14. Jest věc nehodná víry, že by ti páni svým poddaným tak se toulati poroučeli, pověz tehdy okolstojičně, kterak takové dovolení dostati jste mohli?

Když ale skutečně vyvedeni a před šibenicí státi budou, tu at' se jeden každéj in Generalibus táže, zdali na tom, co v místě právním nedávno vyznal, stojí a umírá, a odpověď jich at' se zaznamená, však to slovo umírá at' se při ženskejch vypustí.

Právní Examen na následující otázky níže vyznamenaných a zde při právu zjištěných Cikánů a respective Cikánek, jenž se stal při Právu zdejším před vyvedením k Executi dne 8. Octobris Anno 1707.

Právní právní examen.

Martin Zelenka

Interrogatoria

1. Narodil sem se z Rodičův Cikánův v Roudnici nad Labem v Čechách, byl sem vždycky v Čechách, v Slánském, Boleslavském a Hradeckém kraji, z Čech sem dále nepřišel.
2. Nejdříve v Slánském kraji.
3. Že sme byli známí a že sme se v český zemi narodili.
4. Do Kuřimskýho kraje, asi před 12 lety. nic nás sice nepotkalo, krom vojáci, a ti nám brávali koně; a německý cikáni nás taky na cestě honili a mýho tatíka posekali, až zůstal na místě.
5. Žádný nás nenapomenul, abychom se Čech vystříhali, ani ta v boleslavi vymrskaná, která tu sedí, ani nám žádný o Executih Cykánů nepovídál a taky žádný s uřezanými uši mezi námi není.
6. Některý mezi náma mají Ženy nevedavaný ??? a s nima mají děti, mezi ... taky ... zlého pokradme se stává, některý taky obtěžkají a ženy taky 2, který ... mají Syny ... bud s mládenci, neb mužemi se dopuštějí, a to je všady mezi Cykány a muži k jiným ženám i svobodným sedají, (však pokud ...) to učiniti nesmějí, byli by od našeho rychtáře trestaní ... Přátele ze to slibují, že mi takového ...
7. Žádného ani pro starost ani pro nemoc nezabíjí a když kdo je nemocný, který má přátele, tak ho dlouho hlídá a s sebou nosí, až umře. Když umře, má-li peníze, dáme pochovati ho na Krhev, nemá-li, pochováme ho my u božích muk, též i ciziho nemocnýho sebou nosíme, některý se spovídá před smrtí, některý ne
8. ... dáme kožili a truhlu ..., některýho taky bez truhly, který nemá peníze
9. Jak živ sem z Čech nepřišel, taky jaké živ v Uhřích nebyl
10. Nezapáll sem, ani o jiných nevím, aby zapálili, ... o českých bych slíbil, že nepálejí ???, ale o německých a Uherských ne, + který v Čechách chodějí ???, troufám sobě před Bohem obstáti, že tomu je Pravda
11. S čarami nezacházíme, na to duši svou nakládám + ???, než lidem hádají je-li ... pravda nebo ne, koření dáváme ??? ...le jdeš po cestě ho kopeme, nech pomůže nebo ne, co český Cikáni slibuji, že nečarují, který v Čechách chodí, proti vohni nic, který v Čechách chodíme, nic nevíme, dáme na voheň pozor, a kdybychom pozor nedali, rovně by se zapálilo, na to bohu duši dávám
12. Není tomu pravda, nic nám vrchnost na vyživení nedává, to protulování od našich předků pochází, a musíme až do smrti tak choditi
13. My nejsme poddaný, nemáme žádného pána, taky se nás žádnéj neujíámá.

Carel Charwat

- 1° Já jsem se v Čechách u hradiště z cikánův Rodičův narodil.
  2. okolo Turnova a Boleslavi jsem se nejvíce toulal
  3. Když sme žádnému nic neublížili
  4. K Železnému Brodu a Českému Dubu. od maličkosti tu chodím, nic mě na cestě nepotkalo.
  5. Žádný nás nenapomenul nikdá krom u Boleslavi sem slyšel, že v Praze Cykány vobjesili, však nevěděl sem proč, jinčí to Cykáni také slyšeli. Ani děti, ani ženy bez uší mezi náma nebyly ani mezi nás nepřišly, ani má vlastní žena, která v Boleslavi vymrskána byla, mně nepovídala [o] záповědi císařský [???] ani že vymrskána byla. a tomu že pravda jest, беру to na svojí duši.
  6. Jak živ sem nic zlého neučinil. dost se mezi námi Jak mládeží, muži a ženami zlého stává, muži k jiným ženám chodějí, taky k svobodným, a pokradmě dosti Kurevství a Cizoložstvo se páchá, Pacholci k cizím ženám a dívkám/děvkám [???] chodí. o mých přátel nic takového nevím a skokem bych zem slíbil [???]
  7. Nosíme je [s] sebou tak dlouho, až umřou a taky jim třebas na 2 míle pro knižeze s koněm posíláme, aby se před smrtí vyspovídal. Když umře, pochováme ho na krheof a nebo u božích muk.
  8. Koupíme plátno na košili, dáme jim truhlu udělat a pochováme je, některýho taky bez truhly, jak si vyžádá.
  9. Jak jsem živ v Uhřích nebyl ani žádného Uhra neviděl.
  10. Nevím, aby byli jaký vysláni, taky sem neviděl lesy pálit, ani neslyšel, aby český cikáni byli co zapálili, Já sem nikdež nezapálil.
  11. Jak živ s čarami nezacházím ani neumím kromě hádají, nech je pravda ne[bo ne] Kořeny dávají.. Letě Kdesi ho Kopané nech pomáhá nebo ne. aby se nezapálilo vaří ??? proti wohni Koření, říkají mu Keu dršal česky. my to za Čáry nemáme, poněvadž Koření od boha tu moc má, dávají ho pod ohněm hoří, aby 2 i 3 dny shořelo, musí ho na velký pátek dopoledne vzítí v/na Krkoneskeych horach Já jsem ho taky kopal před 4 lety a musí ribicelovi Černou slepičku Přiníst on má to svý zahrádce na vrchu, sice by to nedal kopat
  12. Nedá nám nic žádnéj ani nejsme poddaný. my již musíme až do smrti po světě choditi, neb sme již tomu zvyklý. Naši rychtáři nám taky říkají, abychom se od Cikánstva/-ství nedali.
  13. Když jsou moji rodiče okolo chodili, musil sem s nima jíti
- NB Proší pro Krista Pána a jeho s[va]tou Krev ... že/je Král. Apel[a]tt[i], aby ženu jeho při živobytí pro milé děti o[d]souze ny ní až 8 neděl těhotná zůstala

Frantz Mattess

1° v Čechách sem od mladosti do starosti, neb sem se v mor...??? narodil

2. v Slánském, Kouřimském a Hradeckém kraji
3. dobrý P[á]ni nás trpěli
4. k boleslavskému kraji tento rok, nic mě nepotkalo
5. Žádný nás nenapomínal, abychom se Čech varovali. To sme slyšeli, že ... Cikáni seděli, voběšený byli, že je pražský vojáci dostali, však nevěděli sme proč, neb nám to nepovídali, ani sme taky na to neptali. Jedna cikánka mezi nás přišla a měla jedno ucho uřezaný, sedí v lovosicích, pravila, že jí v Praze ucho uřezali, však nic nám nepovídala proč, ani sme se jí neptali, беру to na duši.
6. to je pravda, že se zlého dost činí. Stává se, že mezi náma mládež děvečky obtěžká a k cizím ženám chodějí, též jiní muži k jiným ženám a děfkám ??? Chodějí, stá[vá] se to pokradmě, a když se to vyjeví, bejvají trestaní. Cizí muži taky vdov (a děvek???) se chytají
7. bereme je sebou, máme-li koně, dáme na koně, nemáme-li, neseme ho na zádech až umře, nebo necháme u jiných lidech ve vsi, a něco mu na vyživení necháme.
8. Rovně se pochováme, dáme mu košili a truhlu udělat, pochováme neb na krchov, neb u božích muk
9. Jak živ sem tam nebyl, bůh mě tresce
10. My sme do smrti nic v Čechách nezapálili, ani jinde, ani já sem nic nezapálil
11. Nic neumím čarát ani hádat. Kromě Cykánky některý umějí ??? hádat, některý taky ne. proti wohni je koření kun dršal, dostává se z Egip/sta..., však já ho nemám, sedějí tam Cikáni na dvě léta
12. Nedávají nic, musíme do smrti po světě choditi, neb ... to naši předkové nařídili a naši rychtáři taky nás napomínají, abychom Cikáni zůstali
13. My se již musíme protulovati

Kateřina Zelenková

- 1° od Mladosti vždycky se v Čechách zdržuji
2. v boleslavském kraji a okolo Boleslavi a Mělníka a Lysý
  3. Když jsme žádnému nic neublížili
  4. šla jsem k liběchovicům, bylo v vožní, nic mě zlého nepotkalo
  5. Nic jsme neslyšeli, ani nám žádný nepovídal. přišla jedna bez ucha mezi nás, sedí v lovosicích, však já jí neviděla, ani sem se neptala, proč jí ucho uřezali, ani sem nevěděla, že Rosina Charvátová vymrskána byla, neb nám nepovídala
  6. Která poctivá jest, poctivost zachová, která chce zle dělat, žádný jí neochrání. Stává se taky, že mládež děvečky obtěžkají a taky se stává, že cizí muž cizí ženu obtěžká, též taky pacholci s cizími ženami hřeší, já sem se ale vždy poctivě chovala
  7. Nosíme je sebou až umřou, taky je dáme vyzpovídat a posíláme jim pro kněze
  8. Pochováme je na Krchov neb k božím mukám, vyprosíme jim košili a truhlu
  9. Jakživa sem nebyla, ani nevím, kde to je
  10. Já sem jak živ nic nezapálila, ani Cikány zapálit neviděla ani by zapálili neslyšela

11. S čarama nezacházíme ... hádám, nech je pravda nebo ne, jen abychom se uživili, Koření pro Kravičky daváme ??? kopáme ho rovně není pravda. aby se nezapálilo jistý kořen nevím jak se menuje roste na Krkonoských horách do zemi pod oheň zakopáme a taky oheň žehnám[e], aby dál nešel, Já to ale neumím, jen ten frantz Mattes co tu sedí
12. almužnu dobře Jako jinde, ale nového ??? nám nic nedávají, my musíme až do smrti po světě choditi, jest to od předků našich nařízeno
13. My tak sami od sebe se touláme ani nás žádnéj nezdržuje

Susanna Mattesová

1. jsem v Čechách od mladosti, neb sem se v Čechách narodila
2. v boleslavském kraji a okolo Turnova
3. Musily nás trpět, protože sme tam chodili. taky nás nikda nevyháněli
4. Kde jsem se v český zemi obrátila, nic mě nepotkalo
5. Žádnej nám nic neříkal ani sme o tom nevěděli, jedna nedávno bez ucha mezi nás přišla, však nic neříkala, proč jí ucho uřezali, ani sme se jí taky neptali
6. Rovně se dost Kurevství mezi námi i taky Cizolostvo Pachá. Taky jiný muži k jiným ženám a vdovám i taky k děfkám chodějí, však já sem nic takového nedopustila
7. Nemocný i starý na zádech nosíme až umřou, když umřou, pochováme je na Krchov neb [u] božích muk
8. Rovně tak jak u vás pochovávají
9. Jak živa sem tam nebyla
10. Jake živa sem nezapálila ani zapáliti neviděla
11. To se živíme s byllinami ...chodíme???, s čarami ne. to je Pravda že se nezapálí, můj muž frantz Mattes koření takový měl ??? jmenuje se Kun dršel roste na Krkonoskejch horách
12. allmužnu nám dávají, ale na vychování ??? ne, my se musíme tak až do smrti po světě toulat
13. Neporoučí nám to žádnéj, my to již od našich předků máme

Dorothea Grünwaldová

- 1° Já sem od Mladosti v Čechách
2. okolo Lymburgka sem chodila
3. Když viděli, že žádnému sme neublížili a škody neučinili
4. Kraji Litoměřickému zjara ???, nic mě nepotkalo
5. Žádnej nám to nepovídál, abychom z český zemi pro záповěď šli. Mezi náma taky není žádná vymrskaná a bez ucha, jenom Rosina, však nám nic neříkala, že je vymrskaná, ani sme se jí neptali

6. Rovně se dost zlého mezi náma páchá Kurevství, Pacholci obtěžkají Kurvy/děvky někdy, nebo všudy koukol mezi pšenicí
7. Neseme ho na zádech až umře, má-li peníze, pochová se na Krchov, nemá-li, u božích muk
8. dáme mu Košili a truhlu
9. Nebyla jsem, já bych na to Přísahu udělala.
10. Nic sem nepálila, ani pálení neviděla.
11. s čárami nezacházíme, leč těm, který chtějí, ze špásu hádáme, nechť je pravda nebo ne, koření dáváme pro dobytek, to je pravda, kde my voheň máme, nezapálíme, je jistý kořen, dává se do zemi pod oheň, a tak se nezapálí.
12. almužnu nám dávají, však ne na vychování, my již se musíme do smrti toulat
13. nejsme prodaný, my se tak sami touláme

Pozoruj nyní, Poněvadž Spravedlivý trestání vystáti musíš, a abys ještě přísnějšího trestu ušla, nezataj tehdy Pravdy v ničemž a vyznej všechno

Vyznání jednoho každého před šibenicí 17. [octo]b[ris] 1707

Martine Zelenko stojíš-li na tom, že si před některýma dněmi v Místě Právním na jistý od slavné Appelati tobě Předečtený Puncta Přiznal

R. Stojím a беру to na svou duši

Těž umíráš-li na to

Umírám na to

Carle Charváte, stojíš-li na tom

R. Stojím a беру to na svou duši

Těž umíráš-li na to

R. Umírám na to

Frantz Mattes stojíš-li na tom R. Stojím a беру to na svou duši

Těž umíráš-li na to

R. Umírám na to

Kateřino Zelenková, Stojíš-li na tom, Že si před některýma dněma v místě Právním na jistý otázky vyznala, bereš-li to na svou duši

R. stojím a беру to na svou duši

Susanno Mattesová, Stojíš-li na tom

R. Stojím a беру to na svou duši

Doroto Grünwaldová, stojíš-li na tom

R. Stojím a беру to na svou duši

(Carolus ante ... articuli[bus] eductive, et ante mortem instanter [et] uxore oravit ne vita ... ???)

Examen Právní Roziny Charvátové na níže psaný Artikule

Interrog[atoria]

Respon[soria]

1° Rozino pověz, Proč proti přísežnému Reversu zase do Čech si se navrátila, vědouce, že hrdelní pokuta v témž reversu dosazena jest a že si také na to přísahu vykonala

1. Já sem žádnej hrdelní revers od sebe nedala, taky sem nepřísahala, že chci z království českého vyjítí, nýbrž pravila sem, že za mým mužem budu jeho hledati a taky sem proto vymrskána nebyla, že sem se v český zemi zdržovala, nýbrž chytili mě ...
2. Zdali není pravda, že jsi ten revers neumíce psáti z uděláním křížkem potvrdila
2. Chci na tom s mým dítětem umíratí, že sem neudělala
3. Zdali také není pravda, že tě Radní P[án]i, a Právo Mladoboleslavské přísně napomínali, aby si se český zemi varovala a se do český země více nenavracovala pod stracením hrdla
3. Voni mě nenapomínali, jen ptali sem na to, Kterou stranu za Mužem ??? Pudu
4. Proč si se tehdy vedle toho napomenutí nezachovala a z český zemi hned po vystálém trestu nevyšla
4. bylo v orteli, že se máme z český zemi vydat, kam sme ale měli jítí, taky sme si to vymínili, že z český zemi nepudeme
5. Proč si v předešlým examenu se přiznala, že tě P[án]i v boleslavi napomínali, aby si český země se varovala
5. Pravili nám, abychom šli, však mi sme si hned vymínili, že nepudeme, kam bychom se sice poděli

NB obstetrix Examinare dicit sua[m] 3 hebdomadas praegnantem